

Not: Okul kantinlerinin ruhsatlandırılması hk.

T.C.  
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI  
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-045.02-14416995

22/12/2025

Konu : Görüş (Okul kantinlerinin ruhsatlandırılması hk.)

... BAKANLIĞINA  
(... Başkanlığı)

İlgi : ... tarihli ve E... sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ile; Millî Eğitim Bakanlığı Okul Aile Birliği Yönetmeliği kapsamında, okul ve kurumlarda bulunan kantin vb. yerleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu çerçevesinde kiralayarak işleten müstecirler tarafından, işyeri açma ve çalışma ruhsatına tabi olup olmadıkları hususunda Bakanlığınıza görüş taleplerinde bulunulduğu, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 16 ncı maddesinde, okul aile birliklerinin eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere okulların bünyesinde kurulan açık alan, kantin, salon ve benzeri yerleri işlettirebileceği ve işletebileceği hususunun hükme bağlandığı, ayrıca aynı maddede söz konusu alanların işlettirilmesi veya işletilmesinden sağlanan gelirlerin dağıtım yerleri ve oranları, harcanması ve denetlenmesine dair usul ve esasların, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Bakanlığınızca müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenleneceğinin de yer aldığı, Bakanlığınıza bağlı okul ve kurumlarda bulunan kantin vb. yerlerin 300 Sıra No'lu Millî Emlak Genel Tebliği hükümleri uyarınca öncelikle okul aile birliklerine kiralandığı, bahse konu alanların sonrasında okul aile birliklerince üçüncü kişilere, Millî Eğitim Bakanlığı Okul Aile Birliği Yönetmeliği hükümlerine göre kiraya verildiği ve Yönetmeliğin "Kiralama usulü ve işlemleri" başlıklı 20 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında kiralama usulünün ile dördüncü fıkrasında kantin kiralama ihalelerinde isteklilerde aranan şartların açıklandığı, açıklanan mevzuat hükümlerine göre Bakanlığınıza bağlı okul ve kurum kantinlerinin, kamuya açık olmayan, yalnızca ilgili okulun öğrencilerine hizmet veren, yılda 180 iş günü faaliyette bulunan ve kiracıları tarafından okul aile birliklerine yılda 8,5 ay süreyle kira ödemesi yapılan işletmeler olduğu, okul kantinlerinin, Bakanlığınız Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 2020/8 sayılı "Okul Kantinlerinde Satılacak Gıdalar ve Eğitim Kurumlarındaki Gıda İşletmelerinin Hijyen Yönünden Denetlenmesi" konulu Genelgesi ile denetimin okul/kurum işveren/işveren vekili (okul müdürü/müdür yardımcısı) başkanlığında "Okul/Kurum İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu"ndan iki üye ve okul aile birliği yönetiminden 1 (bir) velinin katılımı ile oluşturulan komisyonca her ay gerçekleştirileceğinin hükme bağlandığı, söz konusu hüküm ve açıklamalar bağlamında, Bakanlığınıza bağlı okul ve kurumlarda bulunan kantin vb. yerlerde satışı yapılan gıdaların hijyen ve sağlık koşulları yönünden gerekli denetimlere tabi tutulduğu, bu yerlerin kamuya açık olmadığı, eğitim-öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirildiği yerler olan okullarda bulunduğu, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik kapsamında ruhsat vermeye yetkili idare veya belediyelerce ruhsatlandırma işlemlerinde farklı tarifelerin uygulandığı dikkate alındığında Bakanlığınıza bağlı okul ve kurumlarda bulunan kantin vb. yerler için işyeri açma ve çalışma ruhsatı bulundurma zorunluluğu olmadığına

değerlendirildiği belirtilmiş olup uygulamaya esas olmak üzere Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 3 üncü maddesinde “İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatını vermeye aşağıdaki merciler yetkilidir:

a) Belediye hudutları ve mücavir alan dışında kalan işyerleri ve işletmelere il özel idareleri.

b) Belediye hudutları ile mücavir alan içinde kalan tüm işyerleri ve işletmelere belediyeler,

c) Belediye hudutları ve mücavir alan içinde kalan işyeri ve işletmelerden büyükşehir belediyesi olan yerlerde;

ca) 2 nci ve 3 üncü sınıf gayrisihhi müesseseler için büyükşehir belediye başkanlığı,

cb) Sıhhi ve sair işletmeler için ise büyükşehir belediyesi içinde kalan diğer belediye başkanlıkları.” hükmü,

4 üncü maddesinde “3 üncü maddede belirtilen merciler, izin verilmesi için yapılacak beyan ve incelemelerde aşağıda öngörülen genel kriterlere göre düzenlenecek yönetmeliği esas alırlar.

a) İnsan sağlığına zarar vermemek,

b) Çevre kirliliğine yol açmamak,

c) Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemelere aykırı davranmamak.” hükmü,

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinde “...

İlçe (...) belediyelerinin görev ve yetkileri şunlardır:

...

c) Sıhhi işyerlerini, 2 nci ve 3 üncü sınıf gayrisihhi müesseseleri, umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.” hükmü,

5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinde “Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır:

...

c) Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek.

...

l) Gayrisihhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.

...” hükmü,

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 81 inci maddesinde “Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması işyeri açma izni harcına tabidir.” hükmü,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde “Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini, büyükşehir belediyesi sınırları içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe belediyesini, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi, organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini, endüstri bölgesi sınırları içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ve teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi ile bölgede yer alan AR-GE ve tasarım faaliyetinde bulunan firmalar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlüklerini,” hükmü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrasında “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik

*hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” ve üçüncü fıkrasında “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmü yer almaktadır.*

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde; ticarete yönelik olmadan, münhasıran kendi personelinin veya başka kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarının temini amacıyla kurumların kendilerine ait binalarında faaliyet gösteren yerlerin, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine tabi olmadığı ve bu tür yerlerin ilgili kurumun sosyal tesis işletme usul ve esasları dâhilinde işletilebileceği; buna karşın kamu kurumlarının kendilerine ait binalarında iş yeri tanımı kapsamına giren ve ticarete yönelik faaliyet gösteren yerleri ile yine kurum faaliyetlerinden bağımsız şekilde ticari amaçla üçüncü kişiler tarafından kurum içinde işletilen iş yeri tanımı kapsamındaki yerlerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca ruhsatlandırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Bakan a.  
Genel Müdür